

GAZETA LWOWSKA

We Srode

N^{ro.} 141.

4. Grudnia 1822.

Wiadomości kraiove.

Uwiadomienia

C. K. Rządu kraiovego.

I. Nayaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 16. Września r. b. i stosownie do przepisów naywyższego patentu z dnia 8. Grudnia 1820 nadadź raczył pięcioletny przywilej Franciszkowi Girardowi spółnikowi fabryki w Oberwaldersdorfie pod Nrm. 44. mieszkającemu, na poprawę maszyny Waterwistowej, to jest do przedzenia bawełny służącej, która także z równą korzyścią do zwiadła bawełny, albo maszyny latarniowej użyć można, i która co do istoty na tem zasadza się, że nic zamiast zwyczajnymi skrzydłami, za pomocą dzwonek w przygotowania wrzeczona, nie doznaje naymniejszey przeszkody od wszelkich zewnetrznych skutków, spokojnie i porządnie zwiianą być może, chociażby machina w nayprędzszym ruchu była, co nie tylko zwiianie nici przyspiesza, ale też rwania się nici nie dopuszcza.

II. Nayaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 23. Września r. b. i stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z d. 8. Grudnia 1820 nadadź raczył pięcioletny przywilej Mikolajowi Wernerowi, mieszczaninowi i kapelusznikowi w Wiedniu na przedmieściu Laingrube pod Nrm. 118 mieszkającemu, na wynalazek robienia kapeluszw damskich z felpy iedwabney, na wynalezioney przez niego jeszcze dotąd nie używaney, i z felpą iedwabną razem pilśn tworzącej wodotrwałey podkładce, które to kapelusze bardzo lekkie i elastyczne są, i po załamaniu lub zagięciu bardzo łatwą wyprostować się dają, tudzież długotrwałe i tanie są.

III. Nayaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z d. 23. Września r. b. raczył Wawrzeńcowi Schaller fabrykantowi szalów w Wiedniu, w Gumpendorfie, przy wielkiej ulicy kamienney (Stvingasse) pod Nrm. 216 mieszkającemu, nadadź stosownie do przepisów naywyż-

szego Patentu z d. 8. Grudnia 1820 przywilej pięcioletni na odkrycie zrobienia na właściwym warsztacie z iakiegobądź zdatnego materiału, muszlinu, lub na sposób koronek tkaney materiy z wrabianemi kwiatami służącej na szale, suknie i chustki upodobalney wielkości; przyczem: 1.) przez samą tylko odmianę zaciągania, to jest połączenia podnózków z grzebieniami, dno kneplami nayrozmaiciey utkane i na iednym raz urządzoney warsztacie mnóstwo wzorów nadane być może; 2.) można tak muszlin, iak materiyą koronkową wrabić a zatem wszelkiego gatunku figury, kwiaty i t. p. na nich umieszczać; nakoniec 3.) te same wzory przedsiębrać można w miejscach, gdzie płótno lub atlas w dno koronkowe wrobione.

Jego C. K. Mość zwracając szczególną troskliwość na każdy ważny przedmiot tyczący się dobra publicznego, osobliwie zaś na sztukę lekarstwa i na obchodzenie się z chorymi i ranionymi żołnierzami w wojskowych zakładach zdrowia, raczył wyrokiem z d. 27. Października ustalić i zatwierdzić podane mu przez C. K. nadworną Radę wojenną i przez medyczno-chirurgiczny uniwersytet Józefowski wypracowany projekt urzędzenia nauk co do niektórych odmian i popraw, iakich wymaga ten zakład godny pamięci i chwały tak ze względu swojego dostojnego założyciela, iak z pożytku, iaki przynosi w ukształceniu chirurgów. Główne punkta tych popraw są następujące:

1.) Medyczno chirurgiczny Józefowski uniwersytet nie tylko naytąskawiey potwierdza się, iako oddzielny sam w sobie zawarty zakład, lecz i na przyszłość udzielane w nim hedą nauki w medycynie i w chirurgii, iak się to dzieje w innych uniwersytetach C. K. Państw Austriackich.

2.) W skutku tego, ci tylko mogą się uczyć w tym uniwersytecie, którzy w kraiowych szkołach odbyli filozofią.

3.) Uniwersytetowi udziela się naytąskawiey prawo dawania uczniom swoim godności doktorskiey, którzy ukształceni podług nowych

urządzeń ściśle odbyli popisy, za których należy ściśle odpowiedzialny.

4.) Ci, którzy w tym uniwersytecie zostaną doktorami, mają najtęskawiej udzieloną sobie wolność wykonywania praktyki, tak i tak ci doktorowie medycyny i chirurgii którzy dyplomatem któregoś z krajowego uniwersytetu są opatrzeni.

5) Dyrektoryjat uniwersytetu ma godność głównego lekarza wojskowego, a związku uniwersytetu pozostaną też same z tym najwyższym lekarzem i nadworną Radą wojenną i tak dotąd. W związku z temi najtęskawszymi i najmędrzejszymi postanowieniami, które wojsko całe zobowiązuje do najsławniejszych podziękowań za wydoskonaloną pomoc lekarską, i tak używają choroby i ranieni żołnierze, i w skutku rozpisanego konkursu na mocy najwyższego wyroku z d. 18. Sierpnia r. b. N. Pan raczył mianować Dyrektorem medyczo-chirurgicznego Józefowskiego uniwersytetu i głównym lekarzem wojska z charakterem C. K. nadwornego Radcy, dotychczasowego uniwersyteckiego nauczyciela Doktora Jana Nepomucena Isfordinka.

Uroczyste przedstawienie nowo mianowanego uniwersyteckiego Dyrektora i głównego Lekarza wojennego w akademickim Senacie i w przytomności sztabowych tudzież pułkowych lekarzy polowych odbyło się d. 18. z. m. przed południem o 11 godzinie przez Marszałka polnego i nadwornego wojennego Radcę Barona Prochaskę i przez nadworną wojenną Radę Referendarza nadwornego Radcę Breuninga, i tak przez Kommissarzów wyznaczonych do tego od Prezydentwa wojenną nadworną Radę.

Po przedmowie wyrzeczonej przez nadwornego Radcę Breuninga, w której wyszczególnione były wszystkie dowody opieki uniwersytetowi używanej w celu zachęcenia członków uniwersytetu, ażeby się czynnie przykładali do wzrostu nauk i do wydoskonalenia sztuki lekarskiej; usiłował naprzód tymczasowy Dyrektor C. K. Rada i nauczyciel Doktor Scherer, a potem mianowany nowy Dyrektor Rada nadworny Doktor Isfordink wynurzyć uczucia najgłębszego podziękowania N. Panu swojemu i uniwersytetu imieniem. Słowa powiedziane przez Marszałka polnego i Radcę nadwornego wojskowego Barona Prochaskę po ukończeniu aktu przedstawienia zamknęły tę uroczystość z powszechnie panującym uczuciem nadziei, że osiągnie przyszłą pożyteczną i chwalebłą działalność zakład ten tak wspomagany przez Cesarza Józefa II. zawiązany a nowo przekształcony przez naszego ukończonego Monarchę, tak chwalebnie nam panującego.

Kurs Wiedeński z dnia 25go Listopada: Obligacye długu Stanu 5 procentowe w M. R. 87. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. — — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821 za 100 M. K. — — Kurs na Augsburg za 100 Kur. — Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 249 7/8. — Akcyje bankowe, jedna po 93 4/5 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Podług doniesień z Madrytu z d. 6. Listopada przybył tam Jenerał Riego i raz pierwszy, d. 5. pokazał się w zgromadzeniu nadzwyczajnych Stanów, dla wykonania przysięgi przepisanej przez Konstytucyją.

Obrany postem do Londynu Jenerał Zarco del Valle przybył d. 4. do Madrytu. Nim złożył dowództwo wydał z Almunii odezwę do wojska swojego, które następcą jego Manuel de Velasco powitał równie odezwą wydaną d. 2. Października w Barcelonie.

Municipalność Madrycka rozporządziła ukształcenie płatnej gwardyi miejskiej złożonej z dwóch kompanii piechoty z których każda będzie miała 120 ludzi i z jednej kompanii konnicy mającej w sobie 60 ludzi. Gwardya ta będzie miała nazwisko strzelców konstytucyjnych. Pierwsi pobierać będą pięć a drudzy siedm realów codziennie.

Powiadają, że uwięziony Xiążę Infantapo potrafił umknąć z więzienia.

Na posiedzeniu Stanów d. 6. udzielano współczłonkom doniesienia specjalnej Kommissyi tyczącego się podania byłego Ministra Garelli. Minister ten bowiem odwoływał się przeciw zarzutom fiskusa Paredes we względzie zaskarżeń byłych Ministrów. Kommissya tak wydała wyrok: 1.) Że jeżeli byli Ministrowie podciągnięni będą pod odpowiedzialność w ten sposób z nimi postępować się będzie i tak z prawdziwymi Ministrami; 2.) że z publicznymi urzędnikami obwinionymi o występki zdrady Stanu, którego dopuścili się w ciągu swego urzędowania, tak postępować się będzie i tak gdyby jeszcze byli na urzędach.

Postrzegają nadzwyczajną czynność w wszystkich Hiszpańskich portach i zbiorowiskach.

Listy handlowe przybyły do Paryża donosząc, że d. 2. Listopada w Madrycie opatrywano więzienia sposobem przepisany prawami. Badani więźniowie skarżyli się po kilkakrotnie na Fiskalnego Prokuratora Paredes, któremu zdana była sprawa z d. 7. Lipca; akta

napewnione były niesprawiedliwościami i dowolnymi postępowaniami. Urzędnik dochodzący tego, wszystko to wciągnął do protokołu i tak groźne Piskusowi czynił wyrzuty, że się mu aż słabo zrobiło i nie był w stanie dłużey być świadkiem badania. — Inne listy handlowe z d. 7. Listopada donoszą, że P. Paredes zostawszy przekonany o przestąpieniu prawa iest na czas nieiaki od zatrudnień urzędowych oddolony, że uczyniona przez niego proskrypcya iest nieważną, i że sądowe prześladowania w skutku wypadków z d. 7. Lipca powinny być bydy tylko użyte przeciw 11 wojskowym, których pojmano z orężem w rękę. — Monitor z d. 15. Listopada zawierający powyższe doniesienia z Madrytu pod artykułem »Paryż« robi przytęm nwęg swoje, że zdaie się, iż owe doniesienia musiały bydy udzielone Synodykom sjentów wexlowych giełdy Paryżkiej, gdzie pomysłny uczyniły skutek. Papiery publiczne znówu poszły w górę, tak, że po zawarciu giełdy szukano 5 pCt. papierów ustalonych prawie po 90 franków.

Między wiadomościami odebranymi w Paryżu z Baiionny z d. 7. Lipca znajduie się także i to: »Statki z 18, żagłów złożone a przybywające z Bretanii, zarzuciły wczoray kotwicę przy wstępie do naszego portu. Oczekiwano ieszcze innych sześć okrętów, które do pierwszych należyć miały. Były naładowane pasasami wołennymi i owsem.«

»Właśnie dowiaduiemy się, że kolumna iedna, która się rozdzieliła pod los Arcos, by uisć do Rioj, scigana iest przez milicyą Logrony i Wittoryi.«

»Wiadomości, które otrzymaliśmy z mieysc różnych, w tęm się zgadzają z sobą, że Francuzi nie zamieszkali przez lat 10 w Hiszpanii, Królestwo to porzucić mnszą. St. Sebastian zdaie się w tęm naśladować przykład Bilbao. Na moście Bidassoa wydano surowy rozkaz, ażeby żadnego Francuza nie wpuszczać do Hiszpanii, który nie będzie zaopatrzony paszportami podpisanymi przez Hiszpańskiego Konzula. Nie wolno im nawet do Irunu.«

Wielka Brytania i Irlandya.

Dnia 9. z. m. odprawio się w Londynie wprowadzenie nowego Lorda-Mayora ze wszelkimi zwyczynymi obrzędami. Uczta na 1,200 osób była nader świetną. Zaproszono na nią wszystkich przednieyszych współczłonków wysokię szlachty. Na tęy czele znajdowali się Xiążęta York i Cambridge. Przy końcu biesiady miał P. Canning mowę, gdzie

okazał zwyczyną swoię dobitność wyrazów. Bal po tym obiedzie następnący, rozpoczęty był przez Król. Pruskiego Posła.

Dnia 11. z rana odbył się w Londynie obrzędek niemnię buczny, ale nie tak szlachetny, iak pierwszy. Stawny Hunt odprawił wiazd swóy w towarzystwie 20 do 30,000 ludzi, których z powodu ubiorów błotem węglanym i popietyem zeszeconych Blackguardami nazywano. Uroczystość ta źle skonczyła się, bo biędny Hunt nie miał ani szelęga, cęmby mógł swoje czciogodne towarzystwo uczęstowac, za to przyrzekł mu, że dawną Anglię wskrzesi.

Francyja.

D. 14. Listopada Rossyyski Minister Hrabia Capo d'Istrias, iadąc z Frankfurtu, znajdował się w Strassburgu, zchąd udał się w dalszą drogę do Szwaycaryi.

Gazeta »Etoiles« z d. 12. Listopada donosi z Nantes co następuie: »D. 5. Listopada po 6. godzinie wieczorem znaleziono sztylet na drzwiach B. Bernarda, Królewskiego Prokuratora. Z przedsięwziętego natychmiast śledztwa w domu i zewnątrz onegoż pokazalo się, że to godło skrytoboyczyę zemsty, przed kilkoma minutami wpzody zatknięte zostało przez pewną osobę, którą widziano potaiemnie wchodzącą i wychodzącą. Broń ta robiona była ze szczególną starannością i z wykończeniem; rękoisć była hebanowc przyozdobiona wyzłacanymi figurami. Całemu miastu wiadoma iest szlachetna wytrwałość Królewskiego Prokuratora, tego czciogodnego urzędnika, który patrzył się, iak r. 1794 na placu Bouffay tracono iego odważnych braci, a po których odziedziczył wzór nieograniczonego i niustraszonego poddania się. Podobne nikczemne gróźby są zaletą, lecz żadną miarą ustraszyc nie potrafią pocziwego człowieka.«

W Paryżu w nocy, słycać od nieiakięgo czasu na ulicy Fromenteau, podziemny hałas, podobny do tego, iaki wydaie prasa drukarska lub wybiianie medalów albo monety; niekiedy tak prędko po sobie następną uderzenia, że równią się robotom gorników. Władze rozpatrywały się w kilku pięwnicach będących w tęy ulicy, lecz nic odkryć nie mogły. Inżynierowie zatrudnieni są śledzeniem dawnych planów Paryża i dowiaduią się, czyli dawnych lat nie łupano kamieni w tęy okolicy miasta. Hałas ten i ztąd wypływające skutki nie mały wzniecaią obawy w mieszkańcach wyżwspomnionęy ulicy.

Monitor z d. 12. Listopada twierdzi: »Rewolucyjne Dzienniki oświadczą za rzecz pewną, że między osobami Ministerium żądają odmiiany, wymieniają nawet owych Ministrów, którzy mieli żądać uwolnienia. Płonne wieści nie miały zapewne innego celu, iak tylko przeszkodzenie wyborom. Lecz wyborowi mężowie nie dadzą zapewne oszukać się tym podstępom, które za nadto są uderzające w oczy, ażeby kogo mogły omamić.«

Gazeta »Etoile« pisze pod d. 13. Listopada: »Sprawa P. Benjamina - Constant tyżająca się jego listu pisanego do P. Carrère, Podprefekta Saumurskiego, odbywała się wczoraj. Mollet, obrońca oskarżonego, znowu żądał ośmndniewy przewłoki, ponieważ klient jego miał być zatrudniony inną sprawą mającą się nazajutrz odbywać w skutku listu jego pisanego do Jeneralnego Prokuratora w Poitiers. P. Billet, Królewski Adwokat, sprzeciwiał się tęg zwłocę i żądał, ażeby przeciw oskarżonemu wydano zaoczny wyrok. P. Berville w imieniu odpowiedzialnych redaktorów Konstytucyonisty, Gonca, Sternika i Dziennika handlowego, żądał także ośmndniowego przedłużenia sprawy. Sąd po odprawionych naradach odłożył obiedwie sprawy na d. 14., t. i., na przyszłego Czwartek.«

Drukowany i licznie w Paryżu rozdawany prospekt uwiadamia publiczność, że w skutku umowy Hiszpańskiéy Rejencji w Seo d'Urgel zawartéy z P. J. Ouvrard, dóm Rougemont - Loewenberg obrany jest, ażeby odbierał subskrypcyją tych, którzy polubownemi summani zechcą przyczynić się do owéy pożyczki. Wspomniona pożyczka wynosi 4 milionów Hiszpańskich piastrow (20,000,000 franków) rocznych dochodów, albo licząc po 5 procentu 30,000,000 piastrow.

W ł o c h y.

Podług doniesień z Rzymu d. 11. z. m. przybył tam Król Pruski w pożądaném zdrowiu. List z Rzymu pod d. 13. t. m. donosi o tém, co następuje: »Król Pruski przyjechał tu szczęśliwie onegdaj o 11. godzinie przed południem. Xiążę Henryk Pruski dosyć daleko wyjeżdżał przeciw swojemu dostojnemu bratu. Od Ponte Molle iechał Król Jegomość w otwartym powozie, nim ieszcze stanął w gotowaném dla siebie pomieszkaniu w Piazza di Spagna, zwiędził kościoł St. Piotra, St. Piotra w Montorio, pole Vakcynskie, Colosseum i Pantheon. Wieczorem

Jego Eminencyia Sekretarz Stanu Kardynał Consalvi powitał Jego Królewską Mość w imieniu swojego dostojnego Monarchy. Wczoraj o pół do 12 zrana z bratem i z dwoma synami udał się Król Jegomość do pałacu Kwirynalskiego dla oddania odwiedzin Jego Świętobliwości. Oyciec Święty mocno był ucieszony, że osobiście poznał tak wielkiego Monarchę, którego oycowskiéy pieczy poruczył iak najstarszannéy Katolickie kościoły znajdujące się w jego Państwach. Poczem Król Jegomość opatrzywał pokoje w pałacu Kwirynalskim, w których Cesarz Austriacki mieszkał podczas pobytu swojego w Rzymie. Opatrywał także i kaplicę Kwirynalską. Dzisiaj rano oglądał Muzeum Watykańskie prowadzane przez Kardynała Consalvi. Pogoda dosyć sprzyja, wszelako jest zimno i wietrzno z tég przyczyny odłożono na późniéy oświecenie kopuły St. Piotra i tak zwaną Girandole (wielki ogień sztuczny mający być pokazywany na górze Aniołów). Ponieważ JKMość zachowuje najsćcisleysze incognito, dla tego nie było żadnego przedstawienia Kardynałów i ciała dyplomatycznego.«

P r u s s y.

Z Berlina d. 23. Listopada. — N. Król Jmé raczył Urodzonych Józefa, Franciszka, Stanisława, Teodora i Alfreda Mycielskich braci, i obywateli W. Xięstwa Poznańskiego, wynieść do stanu Hrabioów.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 27. Listopada. —

JW. Senator Nowosileów po krótkim pobycie w Litwie, powrócił do naszej Stolicy na początku t. m.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31. Grudnia 1822 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 6 2/8 — detto po kr. 1, łót. 12 4/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2, łót. 8 3/8 — detto po kr. 1, łót. 16 6/8 — bochenek chleba białego po kr. 1, łót. 25 3/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 12 3/8 — detto po kr. 6, funt 4 łót. 25 — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 9 1/8 — detto po kr. 3, funt. 3 łót. 27 5/8 — detto po kr. 6, funt. 7 łót. 24 4/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łót. 7 3/8. — Funf mięsa na cały miesiąc b. kosztuic 2 kr. w M. K.

O zachowaniu tego wykazu przekonąć się można na wadzę ku temu pod ratuszem wystawionéy; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfic donieść, a prócz zataienienia imienia, przyzwoitą odbierze nagrodę.